

Adorjáni Anna

(A kotlás)

Kot, kot, kot! A csűrben ülök és kotlok. Tegnap kezdtem el a kotlást, és már nagyon vártam, hogy jöjjenek haza az óvodából, hogy folytassam. Anya tegnap kiküldött, hogy szedjem össze a tojásokat. A tyúkok a csűrbe tojnak, én már tudom, hogy hova. A tojásokra nagyon kell vigyázni, amikor viszem. A kezemre ráragadt egy toll és bűdös volt a kezem, olyan, mint amikor kopasztunk.

A barackfa alatt főzzük az üstben Apával a vizet. Apa belemártogatja a tyúkot. A lábától fogja, úgy lóbálja. Én csak nézem és várom, mikor lesz kész. Amikor kész van, egy újságon elkezdjük kopasztani. Tépjük a tollát, de nem fáj neki, mert már nincs vére. Apa levágta, és a fehér tálba megfogta a vérét. Ahonnan kihúzom a tollat, ott lyukas lesz a bőre. Jól jön a sok toll, alig kell meghúzni. Amikor nincs bevizezve, akkor nehezebben tépődik ki.

Egyszer kergettem a tyúkokat a tyúkudvaron. „Ne bántsd a tyúkokat, mert kapsz!”, kiáltotta Postás Etuka át a kerítésen. Amikor már nem látott, folytattam. Elkapom a kendermagos tyúkot! Fut a tyúk, kapkodja a lábát! Ha kacagok, nem tudok jól futni. Úgyis elkaplak, úgyis elkaplak! Megfogtam, most a földön fekszünk. Kitépem a tollát. Vigyázni kell, nehogy megcsípjen. Benyúlok a szárnya alá, hogy ne csapkodjon. Izzadt a hónalja. Elengedem, és tyúkszagú lesz a kezem.

Bevittem a tyúkot, és Anya azt mondta, hogy én fogom megenni a szívét. „Ha megeszed, akkor meggyógyulsz, és nem lesz többet szívzörejed.” Papónak is beteg a szíve. Neki már infarktusa is volt, amikor a templomkertben voltunk. A gyerekeknek még nincs infarktusa, de azért néha el kell menni a városba vért venni. A vért a kórházban veszik, egy fehér ajtó előtt állunk,

ott van Anya is. Azt akarom, hogy ne én következzek. Úgy sírok, hogy megfájdul a torkom. Nem akarom, hogy vért vegyenek! Utána megröngteneznek. „Na, már túl is vagyunk rajta, kellett ezért ennyit bömbölni? Mit gondolnak most kint rólad az emberek?” A röntgenhez be kell menni egy sötét szobába és leülni egy székre. Azután rá kell tenni egy hideg lapra a hasad. Ez a röntgen.

Anyának azt mondom majd, hogy elejtettem egy tojást. De nem kérdezi, hogy hol van az, amit eldugtam. Mert egyet titokban eldugtam a csűrben. Azt költöm ki. Elmondtam Zelikének az óvodában. „Nem fog kikelni”, mondta Zelike. Anya is azt mondta, hogy az ember nem tud tojást költeni. Úgyis ki fog kelni, majd meglátják!

A csűrben ülök a szénában, és hallgatom, hogy zörög-e a szívem. Nem hallom, csak a gólyát. A csűr tetején kerepel. Csak kicsit merek megmozdulni, nehogy elrontsam a kotlást. Felfele a lécek között ki lehet kukucs-kálni a csűrből. Oldalra dőlök, hogy megnézzem a gólyát, és két lécc között a szemembe süt a nap. Száll a por a csűrben. A kicsibére gondolok, amit kikeltetek. A kezemben tartom, és érzem, milyen gyorsan dobog a madár szíve. Hideg a lába, még nem tyúkszagú, pihe-puha, és gumiból van a csőre. A szájamhoz teszem, de nem puszilom meg.

(A hajmosás)

„Inkább mondd azt, hogy négyéves vagy”, mondja Anya. A konyhában egy tálban mossuk a hajamat. A tálát egy székre tettük fel. Ha kipriccol, az nem baj, csak vigyázni kell, hogy ne verjük le. A vizet a kályhán melegítettük. Lehajtom a fejem, lóगतom a hajamat a tálba. Anya egy csészéből tölti rá a vizet, a hajak között a fejemre csorog, és megéget. „Ssz!”, mondom, és Anya a vederből merít egy kis hideg vizet. A vizet az iskolaudvarról hozzuk, mert nálunk a kútban rossz a víz. A két ujjával kevergeti a tálba, kocog a gyűrűje, amikor a tálhoz ér. „Jó?”, kérdezi. Azt mondom, hogy igen, de túl forró. Ha megfújjuk sokszor a teát, akkor kihűl. „Forró, forró, eléget!”, mondom magamban, és fújok.

Egyszer túl hideg lett a melegvíz. Hideg vízzel rossz a hajmosás. Zelike akkor is fél a hajmosástól, ha jó a víz, és sír, amikor mossák. Én mindig nagyon várom a hajmosást, de Zelikének azt mondtam, hogy utálok én azt, mert ő már volt tetves. Az óvodában már mindenki volt tetves, csak én nem.

A serkék fehérek, körömmel lehet pattogatni őket. Amikor Zelike tetves volt, nem ülhettem mellé, mert akkor átmásznak a tetvek az én fejembe is. Viszket a fejem, ha a serkéken gondolkozom. Azt képzelem, hogy én is tetves vagyok, és le kell vágni a hajamat, és meg kell mosni petróleummal. Mostmár jó a víz, Anya samponozza a fejemet, és habzik. Nyikorog a fejem a sampontól, és kell kacagjak. A Kicsit fürdetés közben szoktuk csiklítani. „Kuc-kuc-kuc!”

Amikor főztük a vizet, trikóban ugráltam a konyhában. Úgy ugráltam, hogy felemeltem az egyik kezemet, mint az indiánok. „Ezer-kilencszáznolcvan-négy!”, mondogattam közben. „Le fogod forrázni magad”, mondta Anya. Most még gyorsabban ugrálok. „Fiam, ezt többet meg ne halljam a szádból!”, mondja Anya. Utálok, amikor azt mondja, hogy fiam. Én lány vagyok és ezerkilencszáznolcvannégyben születtem. Ma tanultuk meg az óvodában. Anya megszorítja a karomat, pedig már nem ugrálok. Azt kiáltom, hogy „Miért!” Még azért is mondom tovább magamban az ezer-kilencszáznolcvan-négyet. El fogom mondani százszor, és sosem tudják meg.

Apa benéz az ajtón, „Miért, miért! Mert még kicsi vagy, és bekakálsz”, mondja. Anya ráteszi a hajmosó tálat a székre. „Vigyázz arrébb!”, mondja, és beletölti a forró vizet. Odaállok, és azt mondja, ezután mondjam szépen azt, hogy négyéves vagyok. Én nem szoktam bekakálni, de egyszer bepisiltem, amikor kacagtam. Rózsi, a cágányné is bepisilt, amikor jött kéregetni. A cigányok mindig jönnek, és kéregetnek, hozzánk Zoli cigány és Rózsi jár. „Adjék tíz lejt!” Rosszul mondják, de azért adunk. Most Anya kenyeret vág neki, Rózsi az ajtó mellett áll, és a rokokója alól kicsorog a linóleumra a pisi. Teszem magam, hogy nem látom. Félek, hogy Rózsi megszid, ha észreveszi, hogy megláttam. Vagy elvisz. Anya odaviszi Rózsinak a kenyeret. Nem akarom, hogy belelépjen. Kaparom az asztalon a fekete vonalat, ahol a kávéskanna kiégette. Anya kikíséri Rózsit. Amikor becsukódik az ajtó, odanézek. Sok vér is van benne, és Anya papucsának a nyoma. Beszaladok a szobába, nehogy Anya azt higgye, én csináltam.

Anya egy ronggyal törli a vizet, amit a hajmosással kipriccoltunk. Én bent ülök az ágyon, és turbán van a fejemben. Anya csavarta fel a törölközőből. Megpróbálok törökülésbe ülni, és azt játszom, hogy Kismukk vagyok, a törpe. „Tegyük fel a Kicsimukkot!”, kiáltom ki Anyának. „Most nem, mert mindjárt fektetem a Kicsit”, mondja Anya. Leveszem a turbánt. Úgyis tudom kívülről az egész Kismukkot. Az ablakhoz megyek, hátha jönnek a cinkék.

Az ablakban állok, kint lóg a szalonna. Apával felfűztük egy drótra, és kitettük az ablakba, hogy legyen mit egyenek a cinkék. Ha csak állok, és

gondolkozom, jönnek a cinkék, mert nem félnek, és akkor nézhetem őket. A cinkéket szeretem nagyon. Ha azon gondolkozom, hogy miért nem jönnek már, megijednek, és elrepülnek. A Kismukkot mondom magamban, de közben mégis arra kell gondoljak, hogy miért nem jönnek már. Úgy szeretném! Anya bejön és felgyújtja a villanyt. „Gyere el vizes hajjal az ablaktól, agyhártya-gyulladását fogsz kapni!”, mondja. Nekem már kemény a fejem, de a kicsibabáknak puha az agyhártyájuk. A kicsibabáknak kell tartani a fejét, hanem hátracsuklik, és akkor meghalnak, vagy bénák lesznek. Nem akarom, hogy a Kicsi meghaljon, vagy béna legyen.

Apa a fotel mellett áll a hajszárítóval. Int, hogy jöjjenek. Odaszaladok, és felmászok a karfára. Apa beindítja a hajszárítót. Én burrogok, és libabőrös leszek. Befúj a nyakamba is, a blúzom alá, és kacagok. „Kész vagyunk”, mondja, „menjél, segítsél anyádnak a fürdetésben!” „Még nem vagyunk kész”, mondom. Azt akarom, hogy Apa még fújja a meleget, és kacagjunk. „Nem pocskoljuk a villanyt”, mondja Apa. „Gyere, hozd ide a Kicsi hálósákját”, mondja Anya. „Fogadj szót anyádnak”, int Apa, és elteszi a hajszárítót.

(A hergelés)

Az óvodában vagyok. Amikor az óvónéni nem néz oda, kicsit megmozdítom a térdemet. Rosszak voltunk és letérdepeltetett a kukoricára. „Melyikötök kezdte?”, kérdezte az óvónéni. „Akkor letérdepel szépen az egész csoport!” A kukoricától megfájdul a kezed is. Egyszer fejtettük a kukoricát az udvaron. Jött egy remorkás autó, leborította a sok kukoricát a nyárikonyha elé. Az asszonyok is jöttek törni. Apa adott egy szerkezetet, azzal kell fejteni a kukoricát. Olyan, mint az egérfogó, csak a fele.

A kukorica nagyon kemény, elég nehezen lehet lekaparni a csutikáról. A kukoricából lesz a kakas, amit a városban lehet venni az utcán. Egy vonalas lapba teszik, és nagyon finom. Az alján vannak a tyúkok, amik nem patogtak ki. Nehéz elharapni, de azokat is mind megeszem. A kukorica tetején ülök, és nézem a vízhólyagot a kezemen. Ki akarom pukkasztani, de félek. Csak víz folyik ki belőle, de úgy is fáj. Ráteszem a kukoricatörőt, és megnyomom egy kicsit. Behunyom a szemem, és várom, hogy már fáj-e. Nem merem kipukkasztani. Valami szomorúra akarok gondolni, de semmi nem jut eszembe. Nem akarok nyápic lenni. Elhatározom, hogy háromig számolok, és akkor úgy megnyomom, hogy kipukkadjon.

Az óvodában megtanultunk angolul számolni: ván-csú-szrí. Zelike megdobott egy kukoricával. Nem merek Zelikére nézni, mert akkor kacagni fogok. Most szomorúak kell legyünk, ameddig az óvónéni megbocsát. Az óvodában lesz egy szereplésünk. Én leszek a farkas. „Farkas-barkas, bújj elő!”, akkor jövök én. Kell szaladjak, mert jön a gazdaasszony a sodrófával. Zelike a gazdaasszony, és végül jól elpáhol. Egyszer hazudtam Zelikének. Azt mondtam, hogy Apának van egy olyan szerkezete, amivel el lehet látni a holdig és a bolygókig, sőt, még Amerikáig is. Zelike azt mondta, hogy nekik meg van tévéjük. Apának nincs ilyen szerkezete, de nagyon szeretném, hogy legyen. Amikor hazamentem, nagyon félttem, hogy amikor egyszer Zelike átjön játszani, megkéri Apát, hogy mutassa meg azt a szerkezetet. Apa nagyon megharagudna, hogy hazudtam.

„Szégyelld magad!”, mondja Apa. A sarokban állok, és azon kell gondolkozzak, amit csináltam. Anya sír, mert hergeltem. „Ne hergeld anyádat”, mondta Nannyó, amikor nálunk volt. Anya beárult Apának, hogy amikor a városban volt, én feleseltem. Apa megharagudott és beállított a sarokba. Én is kell sírjak, de visszatartom. Én ezt nem akartam! Amikor majd kiállhatok, bocsánatot kell kérjek. Igazából kell bocsánatot kérjek, nem csak úgy, hogy mondom, hogy bocsánat. Egyszer nagyon jött a kacagás, amikor bocsánatot kértem, pedig igazából szégyelltem magam. Anyától és Istentől is bocsánatot kell kérjek, mert ő mindent lát. És azt parancsolta, hogy tiszteld Apádat és Anyádat.

Nobiékra gondolkodom, akik kilencen vannak testvérek, és a szüleik soha nincsenek otthon, mert elmentek, túl a tengeren. Van egy elefántjuk, felülnek a hátára, és mennek kalandozni. Nobi, Edu és Csúton, ők a legjobb barátaim, és mind fiúk. A többi testvérüket otthon hagyják, mert még kicsik. Engem magukkal visznek, mert én nem vagyok olyan kényes, mint a lányok. Apa szól, hogy kiállhatok a sarokból. „Gyere ide, fiam!” Most kell bocsánatot kérjek. Állok Anya előtt, és elmondom a bocsánatot. Apa a hátam mögött áll és nézi, igazából mondom-e. Anya meg akar ölelni, de én kibújok a kezéből, és elszaladok. Kifutok a kertbe, a Mendekbenfára.